

Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “ES 2018. gada budžeta projekts”

(2017/C 306/02)

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK),

- ņemot vērā komitejas atzinumu “Daudzgaļu finanšu shēmas (DFS) starpposma pārskatīšana”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2017. gada 15. marta rezolūcijas par 2018. gada budžeta izstrādes vispārējām pamatnostādņēm III iedaļu – Komisija (2016/2323(BUD));

1. atzinīgi vērtē to, ka pieņemtajā ES budžetā 2017. gadam ir ņemts vērā RK ieteikums palielināt ieguldījumus pētniecībā, inovācijā un infrastruktūrā; pietiekamas saistības un maksājumu apropriācijas Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai un lielāks finansējums trūkstošo pārrobežu transporta savienojumu izveidei⁽¹⁾; turklāt norāda, ka vēl arvien ir daudzas jomas, kurās RK prasības nav risinātas, galvenokārt ierobežotā ES budžeta dēļ, taču kurās būtu vajadzīgi turpmāki centieni;

2. uzsver, ka ES 2018. gada budžetā jānodrošina līdzekļi, kas Eiropas Savienībai nepieciešami, lai risinātu steidzamus kopīgos Eiropas problēmjautājumus, it īpaši saistībā ar migrāciju, drošību, klimata pārmaiņām, kā arī ekonomisko un sociālo atveseļošanu, un tādējādi jārada reāla Eiropas pievienotā vērtība Eiropas iedzīvotājiem;

3. atgādina, ka ES budžetam joprojām trūkst noteikta elastības līmeņa, kas būtu nepieciešams, lai vienlaikus reaģētu uz daudziem neparedzētiem notikumiem, un ka ierosinātā daudzgaļu finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšana ir paredzēta, lai šo problēmu risinātu;

4. pauž nožēlu par to, ka Padomei bija vajadzīgs tik ilgs laiks, lai formulētu savu nostāju attiecībā uz Komisijas priekšlikumu par vidusposma pārskatīšanu, un ka tāpēc 2017. gada budžeta procedūrā budžeta lēmējinstītūcija nevarēja izmantot visus Komisijas ierosinātos pasākumus; atzinīgi vērtē 2017. gada 5. aprīlī Eiropas Parlamenta un Padomes panākto vienošanos, kas paredz papildu finansējumu 6 009 milj. EUR apmērā (15 % līdzekļu pārdalei, 85 % nepiešķirtie līdzekļi), tostarp 3,9 mljrd. EUR ar migrāciju saistītiem pasākumiem ES teritorijā (2,55 mljrd. EUR) un migrācijas ceļoņu novēršanai ārpus ES (1,39 mljrd. EUR), kā arī 2,1 mljrd. EUR darbvietu radīšanai un izaugsmei, tajā skaitā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai 1,2 mljrd. EUR apmērā;

5. atzinīgi vērtē to, ka 2017. gadā ir palielināts finansējums, lai risinātu migrācijas problēmas un ar bēgļu krīzi saistītos jautājumus; rosina vēl vairāk palielināt finansējumu, lai nodrošinātu sistemātisku un ilgtspējīgu pieeju migrācijas pārvaldībai un robežkontrolei, piemēram, saistībā ar Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (AMIF), Iekšējās drošības fondu (ISF), Eiropas Sociālo fondu (ESF) un Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF); atkārtoti aicina vairāk sekmēt vietējo un reģionālo pašvaldību tiešu piekļuvi finansējumam, kas pieejams, lai pārvaldītu migrāciju un integrāciju; iesaka arī nodrošināt pietiekamu finansējumu, lai veiktu brīvprātīgu atgriešanos, kā arī lai palīdzētu izcelsmes valstīm īstenot atpakaļ uzņemto valstspiederīgo reintegrāciju; uzskata, ka šajā nolūkā ir svarīgas arī pamatnostādnes par iespējamo sinerģiju starp esošajiem līdzekļiem;

6. ar bažām norāda, ka ES 2017. gada budžetā bija paredzēts vēl nepieredzēti krass samazinājums attiecībā uz kohēzijas politikas programmām paredzētajām maksājumu apropriācijām un ka tikai 2016. gada budžeta grozījums Nr. 4 novērsa vēl krasāku samazinājumu; uzsver, ka ir svarīgi visiem attiecīgajiem subjektiem pielikt maksimālas pūles, lai paātrinātu īstenošanu, un ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pietiekamas maksājumu apropriācijas 2018. gadā, lai novērstu citu neizpildītu maksājumu uzkrāšanos; šajā sakarā atzinīgi vērtē maksājumu prognozi līdz 2020. gadam, ko Komisija ir izvirzījusi priekšlikumā DFS starpposma pārskatīšanai; centīsies apzināt līdzšinējo paraugpraksi attiecībā uz to, kā paātrināt kohēzijas politikas programmu apgūšanu, un informēt budžeta lēmējinstītūciju par šo praksi;

⁽¹⁾ Saistību apropriācijas 06 02 01 01. postenī “Problemātisko posmu novēršana, dzelzceļa savstarpējās izmantojamības uzlabošana, savienojumu veidošana trūkstošajos posmos un pārrobežu posmu uzlabošana” salīdzinājumā ar 2016. gadu ir palielinātas par papildu 82,28 miljoniem EUR.

7. atkārtoti norāda, ka ir jāpalielina ES finansiālais atbalsts lauku attīstībai, ņemot vērā lauku apvidu nozīmi Eiropā, un aicina piešķirt tieši pieejamus finanšu resursus Eiropas lauksaimniekiem, kurus skārušas katastrofas un dažādas krīzes⁽²⁾. Jo īpaši uzsver, cik svarīgi ir izvērst pasākumus, kuru mērķis ir garantēt pārtikas nodrošinājumu un atbalstu lauksaimniekiem, ko būtiski skāris Krievijas embargo un nopietnā krīze piena nozarē;
8. aicina paredzēt pietiekamus līdzekļus teritoriālās sadarbības politikas pasākumu nostiprināšanai, lai garantētu to ieguldījumu līdzsvarotas ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības īstenošanā visā Eiropas Savienībā;
9. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu pagarināt ESIF līdz 2020. gadam, bet uzstāj, ka būtu jāprecizē un jāpastiprina sinerģija ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem); atgādina, ka ESIF 2.0 nav paredzēts esošo ES fondu aizstāšanai, un aicina precizēt papildināmības principa definīciju un sekmēt ģeogrāfisko līdzsvaru, pastiprinot reģionālo ieguldījumu stratēģiju izstrādi un ieguldījumu platformu izmantošanu; atkārtoti uzsver savus stingros iebildumus pret to, ka ESIF pagarināšanu finansēs ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI);
10. kā norādīts RK atzinuma "ES risinājumi demogrāfijas problēmai" (SEDEC-VI/008) 25. punktā, komiteja uzskata, ka ES jācenšas demogrāfiskos apsvērumus iekļaut visās politikas jomās, jāparedz budžeta sadaļas ar mērķi darīt iespējamu šādu politikas jomu un pasākumu attīstību, kā arī jāizveido prioritātes mehānismi reģioniem, kuros demogrāfisko pārmaiņu sekas ir īpaši jūtamas.
11. aicina 2018. gadā atbilstošā līmenī nodrošināt saistību apropriācijas programmai "Apvārsnis 2020", taču ar bažām norāda, ka ierobežoto resursu dēļ daudzas ieinteresētās personas, tostarp MVU, tiek atturētas no programmas "Apvārsnis 2020" projektu priekšlikumu iesniegšanas;
12. uzsver, ka ir jāpalielina COSME programmai paredzētās apropriācijas, lai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem nodrošinātu pienācīgu piekļuvi finansējumam un veicinātu darbvietu radīšanu Eiropas Savienībā;
13. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu papildus piešķirt 500 miljonus EUR saistību apropriācijām, kas paredzētas Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai; turklāt uzsver, cik svarīgi ir pastāvīgi attīstīt garantiju jauniešiem, jo šās programmas ietvaros sasniegtos rezultātus joprojām nevar uzskatīt par pilnībā apmierinošiem;
14. atgādina, ka 2018. gadā tiks veikta EISI un programmas "Apvārsnis 2020" vidusposma pārskatīšana un tiks iesniegti priekšlikumi par nākamo Pamatprogrammu (FP9); tā kā viss minētais process ir saistīts ar nākamajām DFS sarunām, daudzi ļoti būtiski jautājumi būs jārisina sarunās par Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES;
15. uzsver programmas Erasmus milzīgos panākumus to problēmu risināšanā, kuras saistītas ar jauniešu piekļuvi pienācīgai izglītībai un apmācībai vai nodarbinātības iespējām; aicina piešķirt pienācīgu finansējumu Eiropas Solidaritātes korpusam. Ja jauniešiem tiek dota iespēja papildprasmes apgūt, veicot darbu un iesaistoties brīvprātīgo darbībā, labumu gūst publiskais un privātais sektors. Tādēļ RK uzsver, cik svarīgi ir sadarboties ar privāto sektoru, lai publisko un privāto finansējumu apvienotu tādu iniciatīvu vajadzībām kā Eiropas Solidaritātes korpus (ESK)⁽³⁾;
16. uzsver, ka ES būtu plašāk jāpievēršas savām vides saistībām, īstenojot konkrētus un ticamus pasākumus klimata politikas jomā, kuru pamatā būtu saskanīgs tiesiskais regulējums un kuriem būtu piešķirti pietiekami finanšu resursi; tādēļ aicina Komisiju 2018. gada budžeta projektā nodrošināt pietiekamas apropriācijas un nākt klajā ar starpposma novērtējumu par progresu, kas panākts virzībā uz mērķi 2014.–2020. gada DFS ietvaros 20 % no ES izdevumiem veltīt ar klimatu saistītiem pasākumiem;

⁽²⁾ RK rezolūcija par ES 2017. gada budžeta projektu.

⁽³⁾ RK atzinums COR-2017-00851.

17. ar bažām norāda: ja netiks pieliktas būtiskas papildu pūles, ES 2020. gada mērķi bioloģiskās daudzveidības jomā netiks sasniegti; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi bioloģiskās daudzveidības aizsardzību iekļaut visā ES budžetā, palielināt finansējumu saskaņā ar *LIFE* regulas 9. panta 4. punktu pašreizējai *LIFE* programmai attiecībā uz *Natura 2000* un nodrošināt papildu finansējumu jauniem pasākumiem saskaņā ar gaidāmo Rīcības plānu par Dabas direktīvu labāku īstenošanu līdz 2020. gadam; šajā sakarā uzsver, ka Eiropas Komisijas vienādranga instrumenta uzsākšanai Vides tiesību aktu īstenošanas pārskata (*EIR*) ietvaros 2018. gadā papildus esošajiem budžeta resursiem būs vajadzīgas pietiekamas budžeta apropriācijas, lai atbalstītu ES vides tiesību aktu efektīvu īstenošanu saskaņā ar labāka regulējuma programmu;
18. atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu ERAF ieguldījumu prioritāšu ietvaros līdz 90 % palielināt finansējumu prognozēšanas, preventīvajiem un plānošanas pasākumiem, ko veic, reaģējot uz lielām dabas katastrofām;
19. sagaida Eiropas Komisijas paredzētā vienādranga instrumenta uzsākšanu 2017. gadā Vides tiesību aktu īstenošanas pārskata (*EIR*) ietvaros un pauz cerību, ka 2018. gadā šim instrumentam tiks piešķirtas pietiekamas apropriācijas, neskarot citas budžeta pozīcijas, kas atbalsta ES tiesību aktu īstenošanu vides jomā;
20. tādēļ Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) sadarbībai paredzēto finansējumu aicina pakāpeniski koncentrēt uz projektu finansēšanu vietējā un reģionālā līmenī, lai pielāgotu ES finanšu resursus vietējo un reģionālo ieinteresēto personu vajadzībām;
21. uzsver, cik svarīgi ir izmantot sinerģiju starp tādiem esošajiem fondiem kā, piemēram, Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā (3 miljardi EUR), ES Ārkārtas trasta fonds Āfrikai (1,8 miljardi EUR), ES Reģionālais trasta fonds reaģēšanai uz krīzi Sīrijā (1 miljards EUR), kā arī citi finanšu instrumenti, kas laikposmā no 2016. līdz 2020. gadam potenciāli varētu nodrošināt līdz pat 8 miljardiem EUR paktu izpildei; būtu arī jāizvērtē, kāda sinerģija turpmāk būtu iespējama ar ESI fondu līdzekļiem;
22. aicina Komisiju apsvērt iespēju no jauna ieviest Vietējās administrācijas atbalsta instrumentu (*LAF*), ko izmantoja pievienošanās procesā esošās valstis, un attiecināt to arī uz EKP valstīm ar stingrākiem atmaksāšanas noteikumiem, kas paredz īstenot konkrētus un ilgtspējīgus projektus;
23. aicina ieviest Kopienas stabilizācijas mehānismu, kas, izmantojot spēju veidošanas programmas, ļautu, piemēram, Lībijas vietējām pašvaldībām uzlabot savas spējas nodrošināt pakalpojumus iedzīvotājiem un radīt teritoriālo attīstību un darbvietas. Šajā sakarā trasta fondu, kas tiek pārvaldīts partnerībā ar Eiropas pilsētām un reģioniem, var uzskatīt par vērtīgu instrumentu, jo īpaši saistībā ar inovatīvu juridisko instrumentu izmantošanu;
24. aicina piešķirt finansējumu programmai “*Erasmus* vietējā un reģionālā līmeņa vēlētiem pārstāvjiem” ar mērķi palielināt viņu spēju apmainīties ar idejām un paraugpraksi ar vienādranga partneriem, lai veicinātu integrētu pieeju ilgtspējīgai vietējai un reģionālajai attīstībai;
25. atgādina par iespēju vienlīdzības prasībām budžeta plānošanā un aicina integrēt šo principu 2018. gada budžetā;
26. norāda, ka nepieciešams, lai ES budžetā 2018. gadam dzimumu līdztiesība kļūtu par konkrētu realitāti, ievērojot principus, kas ir Eiropas sociālā modeļa pamatā cīņas par vīriešu un sieviešu līdztiesību jomā.
27. uzdod komitejas priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Savienības Revīzijas palātai un Eiropadomes priekšsēdētājam.

Briselē, 2017. gada 12. maijā

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA